

Τα νέα του ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Όπως κάθε Αύγουστο το χωριό μας γέμισε από κόσμο. Κρεμαστιώτες από όλα τα σημεία της γης έσπευσαν να βρεθούν στο ετήσιο ραντεβού του καλοκαιριού. Γεμάτη η πλατεία, γεμάτοι οι δρόμοι από πατριώτες που απολάμβαναν τον τόπο τους. Πολλοί μετανάστες βρέθηκαν για μία ακόμη φορά στο αγαπημένο τους χωριό, καθώς επίσης και οι ντόπιοι. Τα τελευταία χρόνια έχουμε και αρκετούς φίλους που είτε απέκτησαν δικά τους σπίτια είτε φιλοξενούνται. Τα βράδια όλοι μαζί σαν μια παρέα εύρισκαν την ευκαιρία να τα πουν. Ο σύλλογος Έλατος είχε φροντίσει για πολλές εκδηλώσεις πέρα από τα καθιερωμένα πανηγύρια.

Αφού έγινε ο θερισμός τον Ιούλιο με πρωτοβουλία του τοπικού συλλόγου, το αλώνισμα μετατέθηκε λίγο πιο πίσω ώστε να είναι περισσότεροι παρευρισκόμενοι. Έτσι στις 11/8 έγινε στο αλώνι του «Χάρου» η συγκέντρωση. Μετά από τόσα χρόνια οι πέτρες ξαναστρώθηκαν με τα δεμάτια και δύο ζευγάρια άλογα εναλλάξ με την καθοδήγηση του βαλμά έπιασαν δουλειά. Ο τόπος ξανάζησε παλιές στιγμές, όλες οι ηλικίες σε παράταξη. Οι παππούδες εξηγούσαν στα αγουροξυπνημένα εγγόνια, τι είναι αυτό, τι είναι εκείνο, πως το λένε. Οι αναμνήσεις παρέσυραν γρήγορα τους θεατές, σε τραγούδια που κάποτε συνόδευαν το θέρο και το αλώνισμα. Δεν άργησε να αρχίσει ο χορός και ένα αυθόρμητο γλέντι στήθηκε. Τα μέλη του συλλόγου είχαν φροντίσει κάτω από το κιόσκι της εισόδου του χωριού να έχουν άφθονο κρασί με μεζέδες. Η ακούραστη Γεωργία Παυλάκη με λεκάνες λαλαγκίδες γλυκές και αλμυρές συμπλήρωσε την πανδαισία του φαγητού. Ήταν μια πολύ πετυχημένη και σωστά δομημένη εκδήλωση – αναπαράσταση που θα πρέπει να δώσουμε πολλά συγχαρητήρια στους διοργανωτές που πέρα από την τέρψη πρόσφεραν γνώση και αυτό ήταν το πιο σημαντικό.

Παραμονές και ανήμερα της Παναγίας γιορτάστηκαν μεγαλόπρεπα από πλήθος κόσμου. Το βράδυ έγιναν και τα καθιερωμένα πανηγύρια.

Στις 17/8 με πρωτοβουλία του συλλόγου «Πατριώτης» των Αθηνών έγινε στον Αϊγιαννάκη πικ νικ. Μέσα σε ένα όμορφο περιβάλλον βρέθηκαν πολλοί πατριώτες, απόλαυσαν τη φύση, βρέθηκαν με τους φίλους τους και με τη βοήθεια του γλυκόπιστου κρεμαστιώτικου κρασιού και των φαγητών, ο χορός και τα τραγούδια αντήχησαν στις πλαγιές. Μπράβο σε όλους, μια ευχάριστη εκδήλωση που πρέπει να συνεχιστεί.

Στις 20/8 μόλις έφεξε πολλοί φίλοι της πεζοπορίας ξεκίνησαν από το χωριό για τη διαδρομή Κρεμαστή-Κυπαρίσσι. Η συμμετοχή τριπλάσια από πέρσι με όμορφες παρουσίες από το ασθενές φύλλο, που απέδειξε το αντίθετο.

Στις 23/8 έγινε η Θεία λειτουργία με πολύ λιγότερο κόσμο, από της Παναγίας, γιατί ήδη είχαν αρκετοί αποχωρήσει από το χωριό. Το βράδυ οι δύο σύλλογοι οργάνωσαν Μουσική βραδιά. Προηγήθηκε διαγωνισμός μαγειρικής με γκόγκες και πίτα. Νικήτριες αναδείχθηκαν οι κυρίες Κοσμά Δήμητρα και Κοσμά Πίτσα.

Ο Σεπτέμβριος χωρίς βροχές δεν ήταν ιδιαίτερα ευνοϊκός στην παραγωγή μούστου. Λιγότερη παραγωγή με αρκετό γράδο όμως. Η πιλαίστρα έσπασε το ρεκόρ με 14 βαθμούς γράδο. Μεγάλη πληγή τα αγριογούρουνα για τα αμπέλια, υπήρξαν πατριώτες που δεν τρύγησαν καθόλου στην περιοχή της Τραγάνας-Βουρλιάς.

Λόγω της ανομβρίας λιγοστά τα χόρτα. Λίγα και ταμανιτάρια, όπως δηλώνουν οι γνωστοί συλλέκτες τους Στάθης και Λευτέρης. Μόνο ο Γιάννης Ξαστερούλης εμφανίζεται φορτωμένος με χόρτα καιμανιτάρια.

Από την 1η Νοεμβρίου ανέλαβαν οι φύλακες του χωριού Παναγιώτης Τζώρτζης και Κώστας Ξαστερούλης, εναλλάξ. Λιγοστοί πια οι κάτοικοι στο χωριό.

Την 28η Οκτωβρίου κατέβηκαν αρκετοί Αθηναίοι που ίσως να ήταν και το αποχαιρετιστήριο αντάμωμα της χρονιάς.

Οι κτηνοτρόφοι αναχώρησαν για τα χειμαδιά. Παρέμειναν στο χωριό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «Ο ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ»

Το Δ.Σ. του συλλόγου μας εύχεται σε όλους τους ΚΡΕΜΑΣΤΙΩΤΕΣ *Χρόνια Πολλά* με υγεία και πολύ αγάπη για τον τόπο μας.

*Καλά Χριστούγεννα και
Ευτυχημένο το Νέο Έτος*

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΕΛΑΤΟΣ»

Ο πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. του συλλόγου εύχονται στους απανταχού Κρεμαστιώτες "ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ" και "ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ".

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο πρόεδρος της Τοπικής Κοινότητας Κρεμαστής Αλ. Πριφτάκης και τα μέλη του τοπικού συμβουλίου εύχονται σε όλους τους πατριώτες "ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ".

ΕΥΧΕΣ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ «ΚΡΕΜΑΣΤΙΩΤΙΚΩΝ ΝΕΩΝ»

Η εφημερίδα μας εύχεται Χρόνια Πολλά, χαρούμενες γιορτές, ο καινούργιος χρόνος να φέρει Ειρήνη, Υγεία και Προκοπή. Ευχόμαστε η διασπαρμένη σε όλη τη γη Κρεμαστή να διατηρήσει τους δεσμούς της με το γενέθλιο τόπο, να αξιωνεται συχνά να επιστρέφει στην αλησμόνητη Πατρίδα, να αντλεί δυνάμεις και αισιοδοξία για το μέλλον. Τούτο τον καιρό που στην πατρίδα μας βιώνουμε δύσκολες ώρες, που οι καρδιές μας είναι σφιγμένες και η αισιοδοξία στέρεψε, μοναδική ελπίδα να ζεσάνουμε τις ψυχές μας είναι η επιστροφή στην απλότητα, στην συντροφικότητα, στην αλληλεγγύη. Ίσως τον καινούργιο χρόνο να κάνουμε όλοι μαζί ένα βήμα εμπρός.

όπως και τα προηγούμενα χρόνια οι στάνες Παναγιώτη και Λούη Ξαστερούλη.

Βροχές και καταιγίδες έπεσαν τις τελευταίες μέρες του Νοέμβρη που δημιούργησαν προβλήματα στην ηλεκτροδότηση.

Η κίνηση στα μαγαζιά υποτονική. Η οικονομική κρίση έχει γίνει εμφανής. Η κρίση μόνο τα αγριογούρουνα δεν έχει επηρεάσει. Προχτές το βράδυ μία ομάδα έκανε τον περίπατό της γύρο από τον Άγιο Κωνσταντίνο. Το κακό είναι ότι πλέον μπήκαν στους κήπους των χωριανών και δεν άφησαν τίποτα. Ίσως θα πρέπει να ληφθούν κάποια μέτρα.

Άρχισε το μάζεμα των ελιών. Και εδώ δεν υπάρχει ικανοποιητική παραγωγή. Γενικά ήταν μία χρονιά με μικρές σοδιές σε όλους τους καρπούς.

Έρχονται τα Χριστούγεννα, από ότι ακούγεται δεν θα κατεβούν πατριώτες, και αρκετοί από τους κάτω θα ανέβουν στην Αθήνα για τις γιορτές.

Να ευχηθούμε σε όλους να είναι καλά και στο επ' ανειδέν.

Παναγιώτα Στρατάκου - Δούνια

Κοινωνικά

Γάμοι :

- Έγινε στην Κρεμαστή ο γάμος της Τσαμπίκας Δρίβα με τον Απόστολο Σταθάκη.
- Στην Τρόπολη έγινε ο γάμος του Κωνσταντίνου Δρίβα με την Ιωάννα Σύκαλη.
- Στην Αθήνα έγινε ο γάμος του Νίκου Παρδάλη και της Ελευθερίας Τουμπακάρη.
- Στον Καναδά έγινε ο γάμος του Ιωάννη Λεγάκη (γιός του Βαγγέλη και της Μαρίας Λεγάκη).
- Στην Κρεμαστή έγινε ο γάμος της Αναστασίας Ξαστερούλη.
- Στην Αυστραλία έγινε ο γάμος του Δημητρίου Δρίβα (γιός του Παντελή Δρίβα) με τη Μπελίντα.

Στους νεόνυμφους ευχόμαστε αρμονική συμβίωση με αγάπη και σεβασμό.

Γεννήσεις :

- Ο Χρήστος Γκλιάνης & η Βάνια Χαλατζούκα απέκτησαν κοριτσάκι.
- Η Βίκη Φιλίππου (κόρη της Χρυσάνθης Πριφτάκη) και ο σύζυγός της απέκτησαν δίδυμα κοριτσάκια.
- Ο υιός του Αντώνη Γκλιάνη στην Αμερική απέκτησε κοριτσάκι.
- Η Σωτηρία Τζάκα και ο σύζυγός της απέκτησαν το δεύτερο παιδάκι τους, μια χαριτωμένη κορούλα.

Ευχόμαστε στους γονείς να τους ζήσουν.

Θάνατοι:

- Πέθανε στην Αμερική ο αγαπητός πατριώτης Στέλιος Παπαμιχαλόπουλος. Η παρουσία του, το καλοκαίρι στην Κρεμαστή ήταν έντονη και θα μας λείψει. Ας είναι ελαφρύ το χώμα της δεύτερης πατρίδας που τον σκέπασε. Στην οικογένειά του εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια.
- Στις 12 Σεπτεμβρίου 2013 απεβίωσε σε ηλικία 86 ετών και ετάφη στην Αθήνα η Μαρία, χήρα

Παναγιώτη Στρατάκου, το γένος Παναγιώτη Παυλάκη

- Πέθανε η Κυριακούλα Κ. Σοφού.
- Πέθανε η Ματίνα Αγγελάκη το γένος Παναρίτη (αδερφή του Παύλου).
- Ο Παναγιώτης Ζώταλης απεβίωσε στο Μπουένος Άιρες στην Αργεντινή. Μετανάστευσε στα τέλη της δεκαετίας του 1940 ακολουθώντας τα ίχνη της οικογένειας Ζώταλη στη Λατινική Αμερική. Επισκέφθηκε τη γενέτηρά του ύστερα από σχεδόν 60 χρόνια συνοδευόμενος από τη σύζυγό του, θυγατέρα του Πατέρα Παναγιώτη Δούκα από το Λαμπόκαμπο.

Εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια στις οικογένειες των εκλιπόντων.

Επιτυχόντες ΤΕΙ – ΑΕΙ:

- Η Κανέλλη Πουλάκη στην Αγγλική Φιλολογία Αθήνας.
- Ο Ιωάννης Παρδάλης (υιός της Καλλιόπης Κοσμά) στο πολυτεχνείο Κρήτης.

Συγχαρητήρια και καλή σταδιοδρομία

Εάν υπάρχουν & άλλοι επιτυχόντες σας παρακαλούμε ενημερώστε μας για να δημοσιευτούν στο επόμενο φύλλο.

Αφίξεις:

Εκ παραδρομής δεν είχαμε αναφέρει στην προηγούμενη εφημερίδα το όνομα της κόρης του Δημήτρη Παρδάλη (Μαύρος), Παναγιώτας με την οικογένειά της. Ο Θεόδωρος και η Μαρία Λεγάκη, ο Χρήστος Χαραμής, η Ειρήνη Χριστοδούλου – Δούνια με την οικογένειά τους. Η Πατρίσια Δούνια, ο Δημήτρης Μπέλεσης με την οικογένειά του.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΣΤΡΑΤΑΚΟΥ-ΔΟΥΝΙΑ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΤΙΚΗ ΚΡΕΜΑΣΤΙΩΤΩΝ «Ο ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ»

Πιστεύοντας ακράδαντα πως δίνοντας αίμα είναι μια θεάρεστη πράξη και η βοήθεια που προσφέρουμε στους συνανθρώπους μας είναι πολύτιμη, αποφασίσαμε να οργανώσουμε ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ για να βοηθήσουμε τον σύλλογο «Έλατος» στην τεράστια προσπάθεια που κάνει κάθε χρόνο στην Κρεμαστή για τη συγκομιδή αίματος. Η αιμοδοσία θα λάβει χώρο σε νοσοκομείο της Αττικής και όσον αφορά την ώρα και την ημέρα θα σας ενημερώσουμε μέσω της ιστοσελίδας κοινωνικής δικτύωσης (facebook). Παρακαλούμε όλους όσους μπορούν να στηρίξουν την προσπάθειά μας να τροφοδοτήσουμε με φιάλες αίματος την Τράπεζα Αίματος της Κρεμαστής.

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου

Ι. Παπαμιχαλόπουλος

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΟΣ

Λόγω κάποιων προβλημάτων που έχουν δημιουργηθεί σας ανακοινώνουμε πως τα χρήματα του κληροδοτήματος θα διατεθούν, βάσει των αποφάσεων που έλαβε η επιτροπή το καλοκαίρι του 2013 στην Κρεμαστή, σε μεταγενέστερο χρόνο. Προσβλέπουμε στην κατανόησή σας για την εν λόγω καθυστέρηση υπενθυμίζοντας σας πως όλα τα μέλη της επιτροπής ενεργούν για την εξεύρεση λύσεων των προβλημάτων με γνώμονα πάντοτε την διαθήκη του εκλιπόντος ευεργέτη Νικ. Παπαμιχαλόπουλου.

ΑΠΟ ΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΗ-ΝΙΚΟΛΑ

Ο Αη – Νικόλας στα παιδικά μου χρόνια ήταν τόπος ελκυστικός. Η ιστορική του εκκλησία, το κοιμητήριο, τα πλατάνια, η βρύση, η χαβούζα (κολυμβητήριο για τα παιδιά και εφήβους) η βελανιδιά αποτελούν στοιχεία, που σε όλη μου τη ζωή τα έχω στη μνήμη. Η απογευματινή βόλτα στη βρύση του Αη Νικόλα ήταν καθημερινή μας δράση. Ο ρεφενές της καρπούζας γινόταν κάτω από τον πλάτανο\ του Αη Νικόλα τα καλοκαίρια της νιότης μας.

- 6η Δεκεμβρίου 1946. Ημέρα αργίας στο χωριό, μεγάλη γιορτή. Πρωί – Πρωί ο Παπακώστας, άριστος λειτουργός, λόγιος, σήμανε την καμπάνα, καλώντας τους πιστούς του χωριού και τους Νικολήδες ιδιαίτερα στην εκκλησία.

Η μελωδική φωνή του Παπακώστα, του αξέχαστου ψάλτη μπάρμπα Ανάργυρου, το πλήθος τω πιστών και το αδιαχώρητο του ναού, μου άφησαν ζωηρές εντυπώσεις και αναπολώ αυτές τις στιγμές.

Το απολυτίκιο τροπάριο, ύμνος για τις αρετές του Αη Νικόλα «κανόνα πίστεως και εικόνα

πραότητας, εγκράτειας διδασκάλον ανέδειξε σε η ποιίμνη του» με εντυπωσίαζε.

Μετά την εκκλησία οι εορτάζοντες δέχονταν στο σπίτι τους επισκέπτες για ευχές. Στη γειτονιά της Βρύσης γιόρταζαν λίγοι Νικολάκηδες. Ήταν ο παππούς Νικολάκης, ο Νίκος Κ. Παράσχος (και οι δύο εργασιομανείς). Ο μπάρμπα Νίκος Τζάκας (Ντέμης, αν δεν είχε φύγει για τα χειμαδιά).

- Οι εορτάζοντες πρόσφεραν αρχικά γλυκό (κουραμπιέ, μελομακάρουνο) και μετά φαγητό (μπακαλιάρο τηγανητό, φάβα, εληές, χορτόπιτα) και κρασί. Φτιαχνόταν κέφι και ακολουθούσε τραγούδι. Θυμάμαι στο σπίτι το γείτονα μας Νικ. Παράσχη, το τραγούδι και ο χορός κράταγαν έως πολύ αργά. Γιορτή με εγκάρδια συναισθήματα, ζεστή, με αύρα αγάπης, αγωνιστικότητας και ελπίδας για τη ζωή - παρά τη φτώχεια της εποχής - που ακόμα, κάθε χρόνο κεντρίζει τη μνήμη μου νοσταλγικά.

Ν.Α.Δ

Έξω από τον Αη-Νικόλα ανήμερα της γιορτής του

Καθοδόν προς τον Αη-Νικόλα

Χριστούγεννα στην Κρεμαστή

αναδημοσίευση άρθρων του Μιχάλη Δούνια

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤΗΝ ΚΡΕΜΑΣΤΗ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΑ

Είχα τη τύχη τα περσινά, τα προπερσινά αλλά και τα προπροπερσινά Χριστούγεννα, να τα περάσω μαζί με την Οικογένειά μου στο χωριό.

Η τύχη μας ήταν διπλή γιατί και τα τρία χρόνια τα Χριστούγεννα ήταν χιονισμένα.

Έφευγα απ' τη πόλη κανά δυο μέρες πιο μπροστά γεμάτος νοσταλγία κι' αδημονία.

Όσο πλησιάζαμε το χωριό, η σφραγίδα του χειμώνα ολοφάνερα, πυκνή ομίχλη έρημα βουνά, γυμνά δέντρα νιώθαμε τον ουρανό να μας ακουμπάει, κλάϊ μας τα πρώτα έλατα και στο βάθος ο προφήτης Ηλίας. Η χαρά ανάμεικτη με φόβο και πικρία, η ερήμωση το σκοτάδι που κατηφορίζει απ' τα γύρω βουνά οι σφαλιστές πόρτες η νεκρική σιγή στους δρόμους είναι η όψη της άγριας υποδοχής.

Σε λίγο η σκέψη ημερεύει συναντάμε τον ανθρώπινο.

— Πλάϊ στο τζάκι που μας θεωρεί με τις πόρτες γλώσσες του.

— Μέσα από τον ήχο της καμάνας που μας καλεί στον Εσπερινό.

— Στον υπόκωφο βοριά π' ανοιγοκλείνει τα παραθυρόφυλλα.

— Με το καλωσόρισμα των λίγων ανθρώπων του χωριού και τη χαρά στα μάτια τους που θάχουν συντροφιά τις Άγιες μέρες. Πριν νυκτώσει έχουμε υπερικήσει τις δυσκολίες εγκαταλείψαμε τον άνθρωπο της πόλης, που τρέχει να προμηθευτεί δώρα, φαγητά, στολίδια, που πασχίζει ν' αντικαταστήσει τη χιονισμένη φύση να γεμίσει περισσότερο τη ματαιοδοξία του με υλικά αγα-

θά, αφήνοντας αδειανή τη ψυχή του. Η πρώτη νύκτα μας ανοίγει διάπλατο το δρόμο της προσαρμογής, το κρέο σπίτι ζεσταίνεται τα πράγματα τακτοποιούνται η ατμόσφαιρα γίνεται γιορτινή. Ξημερώνει η παραμονή η καμπάνα κτυπάει τον όρθρο ανοίγω τη πόρτα, το αγιάζι μ' αναζωογονεί την ώρα που σπάζω τα τσάχαλα κόβω τις αφάνες βγάζω δαυλιά απ' τη τρακάδα, έτοιμη σε λίγο η φωτιά τα παιδιά πετιούνται ξεχνούν τη παγωνιά, το πρωινό κλάϊ στη παρεστία, ντύσιμο βαρύ και έξοδος όπου βλέπουν σπίτι να βγαίνει καπνός κτυπούν τη πόρτα κτυπούν δυνατά! τα γερασμένα αυτιά δεν ακούν εύκολα! Απροσδόκητη χαρά στους απελπισμένους φρουρούς του τόπου γενναία φιλοδομήματα, πολλές ευχές και φιλιά στα παιδιά «και του χρόνου καμαράκια μου!». Το σπίτι πήρε τη χριστουγεννιάτικη όψη του γλυκά του χωριού, το χριστόψωμο, η κανάτα με το κρασί στο τραπέζι, οι πεσέτες τ' αργαλειού τα σκαμνιά βελέτζες κόκκινες στα κρεβάτια κεντημένα μαξιλάρια προσπαθούν να ξεκνύσουν το χωριό περασμένων εποχών.

Πεινασμένα σπουργίτια πλησιάζουν τα παράθυρα κουρούνες κράζουν επίμονα τα σύννεφα κατεβαίνουν μπροστά μου φέρνουν τα παιδικά χρόνια, ξεχνώ την ερημιά και ζω ανάμεσα στους φίλους μου με τα κουρεμένα κεφάλια τις ράντες στα μπαλωμένα παντελόνια που γυρίζαν με τις τέστες στο χέρι τα σπίτια προσπαθώντας να πείσουν κάποιους να πουν την «καλημέρα» αυτά σκέπτομαι και τα σφαλιστά σπίτια ανοί-

γουν οι φούρνοι τους καπνίζουν, ακούω τα χαβάνια να κοπανάν τη ζάχαρη γελαστά πρόσωπα κοκκινίζουν μπροστά στη πόρτα του φούρνου τα μακρὰ φτυάρια φουρνίζουν τα μακακέρνια τριγιά με μελομακάρωνα και κουραμπιέδες. Οι δρόμοι γέμισαν κίνηση. Παπούδες γιαγιάδες μάνες πατεράδες νέοι άνθρωποι με φαρδιά ρούχα της Αμερικανικής βοήθειας βαδίζουν στη βρύση στην εκκλησιά στη πλατεία. Στο μαγαζί του Κυργιώργη ακούω ομιλίες καλαμπούρια, βλέπω χοντροπαρέτες γύρω απ' τη ζυλόσομα, την ταίζουν αβέρτα! ο Μπάμπια Γιώργης φωνάζει Οικονομία! ποιός τον ακούει; Οι ζευγολάτες όσοι δεν γύρισαν μέχρι χτες φτάνουν απ' τις κορδέλες. Αύριο μέρα που είναι θα κοινωνήσουν.

Απ' τα χειμαδιά φτάνουν οι μανάδες που μαζεύαν ελιές, τα τράστα γεμάτα πορτοκάλια ξερά σύκα ανοικτές αγκαλιές στα παρατημένα για δυό μήνες μικρά τους.

Έφτασε κι ο Ταχυδρόμος! ποιοί νάχουν «Συστημένα» τ' αδελφία του εξωτερικού δεν λησμονούν, μαζί με τα χρόνια πολλά και παράδες στη γερνιτσισα που περιμένει τούτες τις μέρες.

Τη χιμαίρα που ζω την διακόπτουν κάποιες φωνές. Α! είναι οι άλλοι λίγοι που έρθαν στο χωριό για αυτές τις μέρες. Στο σοφρά καφαλιστό ψωμί ελιές κι' η μοστιλία το κρασί, ποτήρια γεμάτα ένα κοντά στ' άλλο μας οδηγούν ταχύτερα στο δρόμο του χτες, αναμνήσεις νοσταλγίες φουντώνουν.

— Γίναμε όλοι παιδιά.
— Γίναμε χαρούμενοι.

— νιώσαμε πραγματικοί άνθρωποι.

Έξω άρχισε να χιονίζει, πυκνή μπλάνα σκεπάζει τους φράκτες τους δρόμους τα γυμνά δέντρα, πριν νυκτώσει ο δρόμος της αναχώρησης έκλεισε. Η μυσταγωγία του λευκού τοπίου στην αρχή της.

Όλο το βράδυ χιονίζει. Τα παιδιά της πόλης όσο είναι στο χωριό κάνουν μια παρέα, οργανώνουν θέατρο τη γέννηση του Χριστού, είναι παιδιά του σήμερα είναι παιδιά της πόλης, θα ψάλλουν την Άγια νύκτα θα τραγουδήσουν οχίονια στο καμπαναριό αρχίζουν κι' αυτά εκεί στις ρίζες των πατεράδων των προγόνων τους, να γράφουν και να χαράζουν τη δική τους Πορεία.

Όμως εκείνος ο ήχος της καμπάνας τα χαράματα είναι πιο γλυκός απ' το πρωινό ύπνο χαράζουμε δρόμο στο χιονισμένο άγνωστο, φτάνουμε στη καταφωτισμένη εκκλησία.

Το μικρό πλήρωμα της ενορίας μας τινάζει πριν την είσοδο το χιόνι από πάνω του και προχωρεί στη θαλωρή του ναού.

Μπροστά μπροστά τα λιγοστά παιδιά του χωριού και της πόλης, πιο πίσω. Η θεία Κατερίνα η θεία Χριστίνα η θεία φίλε, η θεία Μαρίκα. Η Χάρη, η Γιώτα, η Σοφία, η Καλομοίρα, η Κατερίνα κι' άλλη Σοφία, η Ντίνα, η Λέγκω, η παπιά κι' οι νυφάδες μας απ' τη πόλη κλάϊ η άλλη σειρά με τους άντρες. Ο Μπάμπια Γιάννης, ο μπάμπια Αντώνης ο Μπάμπια Νίκος ήρθαν απ' τη πίσω γειτονιά, ο μπάμπια Θόδωρος, ο Μπάμπια Καμαρινός σήμερα πιά δεν πάει για δου-

λειά, ο Μαστρογιάννης ο τζάκας τέλειος γνώστης του Τυπικού σιγουιθυρίζει την Ακολουθία κλάϊ ο πρόεδρος κοντά ο Καλκάνης ο Πήλιουρας εκεί κι' άλλος μπάμπια Αντώνης μερικοί ακόμα, πιο πίσω όσοι ήρθαν απ' τη ξενιτιά.

— Η κάρθενος σήμερα τον υπερόσιον τίκτει... ο παπάς μας ψάλλει βοηθούμενος από τον Χριστουγεννιάτικο ψάλτη. «Δόξα εν υψίστοις Θεώ...» ακούν τα παιδιά και ζουν στη πραγματικότητα όσα πρόλαβαν να μάθουν μέχρι τώρα.

Άφησαν τη Πόλη των στολισμών και των δώρων για να βρεθούν σ' έναν άλλο κόσμο εκείνον που τους περιγράφουν ακούραστα οι πατεράδες κι' οι παπούδες τους.

Η λειτουργία φτάνει στην απόλυση. Θερμές χειραψίες φιλιά κι' ευχές ανάμεσά μας. Έξω απ' την εκκλησία το χιόνι κοντεύει να φτάσει το ύψος των παιδιών.

Μικρή στάση στο μαγαζί του Μπάμπια Καμαρινού η σόμπα μετριάζει τη παγωνιά καφές γλυκά κονιάκ μας αναζωογονούν.

Βαδίζουμε ανιχνεύοντας δρόμο κάτω απ' τ' αφράτο χιόνι μέχρι τη πόρτα του σπιτού μας.

Στο μεσημεριανό τραπέζι δεν λείπει τίποτε συντροφιά, διάθεση, αγάπη.

Ο αποκλεισμός την Άγια ημέρα των χριστουγέννων αναβαθμίζει τη ζωή μας αναδύει την απλότητα τη συναδέλφωση, ενσαρκώνει το νόημα της γέννησης του Χριστού οκεί επί γης Ειρήνη.

Μιχ. Δούνιας

ΣΕ ΚΡΕΜΑΣΤΙΩΤΙΚΟ ΤΟΝΟ

«Το πρώτο χιόνι»

Δέκα εννέα του Νοέμβρη το φθινόπωρο είναι ακόμα παρόν, φύλλα στα δέντρα, γιδοπρόβατα στα βουνά, τα κρασιά δεν έχουν ψηθεί μόλις προχθές αποκρέψαμε όμως ο χειμώνας βιάζεται, μαζί με τις πρώτες βροχές και το πρώτο χιόνι, πρωινό της Παρασκευής το Λεωφορείο της γραμμής είχε φτάσει στη πλατεία οι λίγοι επιβάτες αναχωρούν αφήνοντας πίσω το λευκό τοπίο πριν καλοξυπνήσει το χωριό οι στέγες κάτασπρες ο προφήτης Ηλίας ολόλευκος, οι δρόμοι οι φράκτες τα δέντρα επιβεβαιώνουν πως ήρθε ο χειμώνας στο χωριό. Οι κουρασμένοι γονείς μας ανήσυχοι κατεβαίνουν τις σκάλες μεταφέρουν αφάνες τσάχαλα ξύλα σε στεγνό μέρος, θα προσπαθήσουν να φτάσουν στη Χάρη για κάποια ψώνια ανάγκης, θα πάρουν γρήγορα τηλέφωνο στα παιδιά τους, με το φόβο πως σε λίγο θα κοπεί το τηλέφωνο, πετρέλαιο στη λάμπα, κεριά στα ποτήρια αφού και το ρεύμα υποκύπτει στις κακοκαιρίες. Οι κό-

τες θα μείνουν έγκλειστες στο κοτέτσι τα κοκόρια από μέσα θα επαναλαμβάνουν τη βραχνιασμένη διαμαρτυρία τους.

Πριν το γνώριμο ρολόι του χωριού σημάνει Δέκα, το χιόνι σταματάει, κάλυψε τους δρόμους τα ρέματα τα περιβόλια. Τόσο! είναι ευλογία, είναι ομορφιά ακούω να λένε στην απέναντι γειτονιά, Μη συνεχίσει όμως!

Η ομίχλη καταλαγιάζει, το Τούμπαλι φαντάζει, το Λευκές τις γύρω βουνοκορφές, εκεί έπιασε χιόνι από χτες τ' απόγευμα, τα καυμένα τα γιδοπρόβατα πόσο θα βασανίστηκαν; Τ' αφεντικά τους τρέξαν και τ' αναζητούν. Ευτυχώς πρόλαβαν το κακό. Το δρόμο της αναχώρησης δεν τον απέκλεισε το πρώτο χιόνι, βλέπω κάποιους πατριώτες, που έμειναν μέχρι σήμερα στο χωριό, ν' αναχωρούν βιαστικοί πριν αποχαιρετήσουν τους λίγους φρουρούς που μένουν πίσω έτοιμοι να δώσουν σκληρούς αγώνες στη καρδιά του χειμώνα.

Μ. Δ.

Η Επιστροφή

Βράδυ Σαββάτου, μήνας Νοέμβριος, στην Κρεμαστή... Οι χωριανοί έχουν επιστρέψει από τα χωράφια στο Τούμπαλη, στο Λαμποκάμπι, στο Ζοργιάννη, στο Πανωλάμπη, όπου κάθε φαιλιτής καλλιεργεί το σιτάρι της χρονιάς, για την Κυριακάτικη Λειτουργία. Ο παπα-Κώστας απέλυσε τον Εσπερινό. Έχει πέσει η θερμοκρασία, άλλωστε κοντεύει τ' Αγιαντριά και το κρύο τότε αντριεύει. Ο ήλιος κοντεύει να βασιλέψει και στέλνει τις τελευταίες του αχτίδες για να ζεστάνει τους ανθρώπους.

Στο σπίτι του μπαρμπα-Αναστάση του Μανούσου, η θεία-Κατερίνα, η χήρα του, κάνει την προσευχή της μπροστά στο εικόνισμα της Παναγίας, χύνοντας καυτά δάκρυα. Προσεύχεται για το γιο της, το Γιάννη...

Τόσα χρόνια πέρασαν που έχει να τον δει, που έχει να διαβάσει γράμμα του! Πώς να φθάσει γράμμα στην Κρεμαστή από τη Μικρά Ασία, όπου υπηρετούσε; Αναθυμάται την ημέρα που τον αποχαιρέτησε, τότε, το 1918, λίγες μέρες αφ' ότου έκλεισε χρόνο ο μακαρίτης ο άνδρας της... Και τα πρώτα χρόνια έφθανε κάπου-κάπου κάποιο γράμμα με τα νέα του απ' το Μέτωπο. Πόσο ανακουφιζόταν όταν τα έπιανε στα χέρια της! Με τι λαχτάρα έτρεχε στον παπα-Κώστα, στο δάσκαλο, τον Ξενοφώντα Χαρακάκο, στον πρώην Δήμαρχο, τον μπαρμπα-Παύλο, σε όποιον συγχωριανό ήξερε λίγη ανάγνωση να της τα διαβάσει!

Αλλά, παρήλθαν αυτές οι Πασχαλιάτικες ημέρες! Κείνος ο Τούρκος, ο Κεμάλ, η νέα Μάστιγα της Ασίας, οργάνωσε αντεπίθεση ενάντια στον υποφέροντα από κούραση, κακή διατροφή και δίψα Ελληνικό Στρατό και γκρέμισε τα όνειρα, πάνω στην στιγμή που φαινόταν να υλοποιούνται! Πολλοί ήσαν οι νεκροί στο Σαγγάριο, ακόμη περισσότεροι στην άτακτη υποχώρηση που ακολούθησε, χιλιάδες στα, πώς τα είπε ο κουριάδος της, ο Μπιργιαννάκης

τις προάλλες, Αμελέ Ταμπουρού (= Τάγματα Εργασίας).

Κι έφτασαν οι Αγαρηνοί στα παράλια και έκαψαν την Σμύρνη! Έκλαψε η θεία-Κατερίνα, η Μωραϊπίσσα, η Αντιβενιζελική, για τη Σμύρνη, γιατί άκουγε τις περιγραφές του εμπρησμού της, την εκτέλεση των Ελλήνων, τη δίωξη των εκκλησιών, τον αφανισμό του Δεσπότη, του Χρυσόστομου και της έρχονταν μνήμες από τις σκηνές της Άλωσης της Πόλης, όπως τις περιέγραφε ο παπα-Παύλος, ο πατέρας της, όταν μετέδιδε το αρχαίο πνεύμα της Ρωμηροσύνης στα παιδιά του. Τα διηγούνταν, όπως ο δικό του πατέρα τα 'χε διηγηθεί, μπολιασμένα με σκηνές από Αποκάλυψη και Συναξάρια Αγίων!

Άρχισαν να επιστρέφουν σιγά-σιγά οι πολεμιστές στα χωριά τους. Καιρός να πιάσουν πάλι τ' αλέτρι και ν' αφήσουν το γκρα. Να δώσουν ζωή σε ανθρώπους, να αναπληρώσουν τις ζωές που αφαίρεσαν. Περίμενε η θεία-Κατερίνα, να υποδεχτεί το Γιάννη της, αλλά τίποτα, ούτε ο Γιάννης, ούτε κάποιο γράμμα του, ούτε κάποια ειδοποίηση ότι είναι νεκρός ή αιχμάλωτος!

Και όλο ρωτούσε τους στρατιώτες που επέστρεφαν για την τύχη του γιου της και όλο δεν έβγαζε άκρη! Όλα τα σπίτια, ξαναγεμίσαν στην Κρεμαστή από τους νέους που είχαν φύγει και γλίτωσαν, το δικό της; Μέχρι κι ο Γιάννης ο Παυλάκης επέστρεψε, που 'χε φύγει πριν πεθάνει ο άντρας της, το 1917, από τους πρώτους, που πολέμησαν στο Σκρα.

Σιγά-σιγά γινόταν και η αποκατάσταση των προσφύγων της Μ. Ασίας! Εγκατέστησαν και στην Κρεμαστή μια οικογένεια, του, πώς τον είπαν; Στεφανίδη, που άρχισε κιόλας να δουλεύει το νερόμυλο στο Μαριόρρεμμα. Απ' εκείνα τα μέρη, και ο νέος δάσκαλος, ο Φωτιάδης. Ο Γιάννης της πουθενά! Και ας προσεύχεται κάθε μέρα στην Παναγιά, να μάθει τουλάχιστον, ότι δεν χρειάζεται να περιμένει να γυρίσει ο γιος, αλλά να περιμένει να πάει εκείνη να τον απαντήσει.

Έτσι και σήμερα, τα δάκρυα αυλακώνουν τα μάγουλά της! Για άλλη μια φορά, επαναλαμβάνει

το χλιοειπωμένο τάμα της, να πάει για προσκύνημα ανυπόδητη στην Παναγιά την Έλωνα και να καθαρίσει την εκκλησία, ελπίζοντας κάτι να γίνει...

Από την αυλή ακούγεται αυτός ο θόρυβος; Σαν να περπατάει άνθρωπος! Τι συμβαίνει; Βράδιασε πια και οι περισσότεροι κάθονται στην πυροστιά του σπιτιού τους, κάποιος θα χασομέρησε φαίνεται! Ακούγεται χτύπος στην πόρτα. Τι συμβαίνει; Γιατί δεν την αφήνουν να προσευχηθεί ανενόχλητη; Δεν αρκεί ο πόνος της; Σηκώνεται βαριεστημένη ν' ανοίξει την πόρτα.

Ανοίγει την πόρτα και βλέπει, βλέπει το Γιάννη της! Είναι αυτός, η μητρική καρδιά δεν ξεγελιέται, κι ας έχει αλλάξει από την ταλαιπωρία, κι ας έχει σκοτεινιάσει το πρόσωπό του από την φρίκη του πολέμου.

«Γιάννη μου!», κραυγάζει, και τον κλείνει στην αγκαλιά της, σφιχτά μην της φύγει πάλι! Τα δάκρυα λύπης μετατρέπονται σε δάκρυα χαράς από την συγκίνηση. Τα χείλη της τον γεμίζουν φιλία παντού, στο μέτωπο, στο μάγουλο, στα μάτια!

Την βλέπει και η Παναγιά από το εικόνισμα και δακρύζει κι εκείνη από τη σκηνή. Αλλά κουνά το κεφάλι της συλλογισμένη. Της το 'χε πει ο Μονογενής της, που δεν γνωρίζει όρια χρόνου και τόπου, όταν μεσίτευσε για χάρη της θεία-Κατερίνας... Ο Γιάννης γλίτωσε το θάνατο και απλά καθυστέρησε η επιστροφή του. Ο αδελφός του, όμως, ο Παναγιώτης, ο μικρός της, θα έβρισκε το θάνατο μετά από λίγα χρόνια, όχι στο πεδίο της μάχης, αλλά στον Ατλαντικό Ωκεανό, στο λιμάνι Prince Albert στον Καναδά. Θα πήγαινε για βαρκάδα μ' ένα όμορφο κορίτσι και η βάρκα θα αναποδογύριζε. Ο Μπότσης- ο Buddy (=φιλαράκος), όπως τον φώναζαν οι φίλοι του στον Καναδά, το στερνοπούλι της, θα πνιγόταν, πάνω που συλλογιζόταν πως μ' αυτήν την Καναδέζα, θα γινόταν γιαγιά η θεία-Κατερίνα...

N. Καλκάνης

ΚΑΜΑΤΑΡΗΣ, Ο ΗΡΩΑΣ ΜΟΥ

Κάθε χρόνο τούτη την εποχή (τέλος φθινοπώρου –χειμώνας), ανασκαλεύω τα παλιά τα χρόνια της δεκαετίας του 40. Μνήμες έντονες, αξέχαστες. Τη λέξη «καματάρης» την πρωτάκουσα από τον μπαρμπα Λιάκο Τσορομώκο το 1948. Συναντηθήκαμε πριν ξημερώσει πηγαίνοντας από το χωριό στο «Τουμπαλί» για να σπείρουμε. Θυμάμαι που μου είπε «παιδάκι μου έγινες καματάρης από τώρα;» Ψάχνοντας στο λεξικό έμαθα ότι η λέξη σημαίνει τον εργάτη που ασχολείται με κοπιαστικές γεωργικές δουλειές, που καματεύει.

Από το Ημερολόγιο του καματάρη του χωριού μας θυμάμαι:

Κάθε Δευτέρα, αχάραγα, στο πόδι όλη η οικογένεια να ετοιμάσει τα ζα, τα σύνεργα για το όργωμα, τα τρόφιμα της βδομάδας (πατάτες, κρεμμύδια, φακές, ελιές και λίγο τυρί). Άντρες, παιδιά της οικογένειας στο καμάτι. Πορεία 2-3 ώρες, ξεπέζεμα στο καλύβι (αγροικία), ζέψιμο και ξεκινάει το όργωμα. Κρύο δυνατό, υγρασία που σπάει κόκκαλα, τσάφι. Τα παιδιά (σχολιαρόπαιδα χωρίς δάσκαλο, λόγω του εμφυλίου) σκάλιζαν και έκαναν βοηθητικές εργασίες. Το καμάτι της ημέρας άρχιζε με το ξημέρωμα και τελείωνε μόλις νύχτωνε. Το μεσημεριανό φαί, σε μικρής διάρκειας διάλειμμα, με ελιές τσακιστές, κρεμμύδι και λίγο τυράκι με το απαραίτητο κρασάκι. Με τη δύση του ήλιου, ξεζέβαμε, και επιστρέφαμε στο καλύβι. Τα παιδιά φρόντιζαν να ποτίσουν τα ζα,

να τα ξεσαμαρώσουν και να τους δώσουν τροφή (σανό, άχερο). Οι μεγάλοι, της παρέας άναβαν φωτιά για να μαγερευτούν το βραδινό φαί (φακές, αρμαθιά, πατάτες).

- Καφαλισμένες φέτες ψωμί, μια σκουτέλα γεμάτη φαί για όλους, το γαλόνη με κρασί, συνθήκες δουλειάς που άνοιγαν την όρεξη, χωρίς ποτέ να την κλείσουν. (καίγαμε πολύ περισσότερες θερμίδες απ' αυτές που παίρναμε με το φαί). Το βραδινό φαί στο κάματι, κράταγε μισή ώρα, μας γέμιζε ευχαρίστηση.

Θυμάμαι έντονα την κουβέντα που κάναμε κάτω από το φως του λυχναριού, τις ιστορίες που μας διηγούνταν ο παππούς, την κατανομή της δουλειάς την επόμενη μέρα. Αποκαμωμένοι πέφταμε για ύπνο στρωματσάδα με στρώμα ελατοκλώναρα και αντρομίδες σκέπασμα τη βελέντζα και μαξιλάρι μια πέτρα (χωρίς τσουρούμια). Ξαπλώναμε δίπλα στη φωτιά στο πάνω δάπεδο του καλυβιού.

- Στο κάτω δάπεδο σταβλίζονταν τα ζα, που όλη τη νύχτα μηρυκάζονταν (αναμασούσαν την τροφή τους) με θόρυβο.

- Πολύ πρωί (συνήθως ώρα 4) εγερτήριο και προετοιμασία για το καμάτι της ημέρας. Τα παιδιά πήγαιναν τα ζα στην στέρνα για πότισμα στην κορίτα (που εκείνη την ώρα το νερό της ήταν παγωμένο). Πρωινό με κρασόψωμο η τσάι του βουνού (σπάνια) και ασημέρωτα αναχώρηση για το χωράφι. Ο ίδιος κύκλος εργασιών όλες τις μέρες της εβδομάδας. Περιμέναμε το Σάββατο το απόγευμα που θα φεύγαμε για το χωριό (ξεκούραση, ατομική καθαριότητα, εκκλησία). Το καμάτι άρχιζε τον

Οκτώβρη και τελείωνε τον Φλεβάρη. Ήταν μια περίοδος κουραστική για όλη την οικογένεια, που όμως θέρμανε την ελπίδα για ευκαρπία και εξασφάλιση του ψωμιού της χρονιάς, και παράλληλα σφυρηλατούσε χαρακτήρες δυνατούς, με υπομονή, επιμονή και αντοχή στις κακουχίες και τις δυσκολίες της ζωής. Τις μνήμες εκείνης της εποχής, από το καμάτι (αγώνα επιβίωσης) τις διατηρώ ζωντανές, ήταν οδηγός ζωής για μένα.

Ο Κρεμαστιώτης «καματάρης» στα πέτρινα χρόνια (10ετία 40,50) ακούραστα εργατικός, που στο πεδίο του χωραφιού είχε ευρεία αντίληψη και όραμα, που έμπνευσε τα παιδιά του να βάζουν υψηλούς στόχους να είναι εργατικοί αξιοπρεπείς, τίμιοι άνθρωποι και να προσφέρουν. Αυτός ο «καματάρης» πολέμησε και στα βουνά για την πραγματική δημοκρατία και την ελευθερία της πατρίδας. Τον θαυμάζω, είναι ο Ήρωας μου.

Νικ. Αντ. Δούνας

ΚΡΕΜΑΣΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ
Έκδοση του Συλλόγου
Κρεμασιωτών
“Ο Πατριώτης”

Επιμέλεια σύνταξης:
 ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΔΟΥΝΙΑ

Γράμματα στέλνονται στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις:
 giotastratakou@gmail.com
 margaritadounia@gmail.com
 nickpardal@gmail.com

Κείμενα προς δημοσίευση στέλνονται στον κ.
 ΝΙΚ. ΔΟΥΝΙΑ
 Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 18 ΒΡΙΛΗΣΙΑ
 Τ.Κ. 152 35

Τηλέφωνα επικοινωνίας:
 Γιάννης Παπαμιχαλόπουλος 6982549549
 Νίκος Παρδάλης: 6977772848
 Αντώνης Ταμβάκος: 6946310310
 Χρήστος Γκλιάτης: 6948042385
 Ελένη Παπαμιχαλοπούλου: 6973513670
 Λένα Τραπεζόντα: 6973796145
 Στέλλα Παρδάλη: 6942663727
 Γιάννης Γκιουζέλης: 6972112149

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ
CDI Α.Ε.
 Στ. Τσαλαβούτα 2
 Περιστέρι
 Τηλ. 210 2533252
 www.cdi.gr

Αποχαιρετισμός στον Μπαρμπα-Γιώργη

14 Ιανουαρίου 2013 απεβίωσε ο Πατριάρχης της οικογένειας Πριφτάκη, ο μπαρμπα-Γιώργης ο Κακιώνης, ο τελευταίος από τους γιους του μπαρμπα-Γρηγόρη.

Θεωρούσα τον μπαρμπα-Γιώργη μια εμβληματική φυσιογνωμία του χωριού, καθώς ανέπτυξε σε ιδανικό βαθμό τα προτερήματα της παλαιότερης γενιάς. Αυθεντικός άνθρωπος της υπαίθρου, γελαστός, αυστηρός όπου χρειαζόταν, συμπονετικός, προσεκτικός στις κρίσεις του μέχρι τα βαθιά του γεράματα. Διακρινόταν για την εμπειρική του σοφία, το κοφτερό του πνεύμα και τη γερή μνήμη του.

Γεννήθηκε το 1921 στο οικογενειακό στανοτόπι στου Γκιώνη, πάνω από τα Κουπιά. Όπως μου διηγόταν, η μητέρα του γέννησε δίδυμα, τον μπαρμπα-Γιώργη και την Ευδοκία, χωρίς τη βοήθεια γιατρού. Μόνον έτυχε να περνάει η θεια-Κοσκινού (Στέλλα Τσορομώκου), μια από τις πρακτικές μαμές της Κρεμαστής, και της ζήτησαν να κόψει τον ομφάλιο λώρο. Και η θεια-Κοσκινού, όταν είδε πως είχαν γεννηθεί και επιβιώσει τα δίδυμα μωρά, χωρίς τη βοήθεια κανενός ειδήμονος, ζήτησε

από τον μπαρμπα-Γρηγόρη να βαφτίσει το γιο του.

Στρατεύθηκε το 1941 και πολέμησε τους Γερμανούς στη Βόρεια Ελλάδα. Με την κατάρρευση του Μετώπου και τη συνθηκολόγηση του Τσολάκογλου, επέστρεψε στο χωριό. Ασχολήθηκε με την κτηνοτροφία, την τέχνη που έμαθε από τον πατέρα του. Παντρεύτηκε τη θεια-Γιαννούλα, το γένος Κοσμά, από την οποία απέκτησε τρεις γιους και δυο θυγατέρες. Ήταν χαρακτηριστική η τρυφερότητα που επιδεικνύει στη θεια-Γιαννούλα, τόσο με το λόγο, όσο και με τις πράξεις, μέχρι το τέλος της ζωής του.

Το πέρασμά του από τη ζωή ολοκληρώθηκε με αποβίωση, ειρηνική, καθόλου οδυνηρή και σε βαθιά γεράματα (93 ετών). Απεβίωσε ημέρα Κυριακή, ημέρα αναστάσιμη, ενώ απολάμβανε το χειμερινό ήλιο στην αυλή του σπιτιού του, στους Μολάους.

N. Καλκάνης

ΕΥΘΥΜΗ ΣΤΗΛΗ

1ο) Τρεις φίλοι συζητάνε για τις γυναίκες τους και πως μπορούν να τις κάνουν να μη γκρινιάζουν:

- Εγώ παιδιά πέρυσι την πήγα Πάρισι και φέτος λέω να την πάω Λονδίνο λέει ο πρώτος.
- Εγώ πέρυσι την πήγα στη Νέα Υόρκη και φέτος λέω να την πάω Λος Άντζελες λέει ο δεύτερος.
- Ρωτάνε και τον τρίτο της παρέας και Κρητικό: Εσύ μωρέ Μανωλιό; Εγώ μωρέ κοπέλια την πήγα σ' ένα σπιτάκι ερημικό απ' αν' στον Ψηλορείτη! Και φέτος; Εφέτος μωρέ λέω να πάω να την πάρω.

2ο) Ένας ελέφαντας που ετοιμάζεται να περάσει ένα γεφύρι συναντά ένα ψύλλο. Ο ψύλλος τον παρακαλεί να τον δεχθεί στη ράχη του για να περάσει με τη βοήθεια του το ποτάμι και εκείνος δέχεται. Καθώς πλησιάζουν προς το γεφύρι ο ψύλλος βάζει της φωνές και παρακαλεί τον ελέφαντα να σταματήσει να κατέβει. Ο ελέφαντας αδιαφορεί. Προχωρεί άταραχος και σε μια στιγμή πατώντας στο γεφύρι πέφτει με τον επιβάτη του στο ποτάμι. Έξαλλος ο ψύλλος τον παρατηρεί: «Δεν σου το 'λέγα να σταματήσεις να κατέβω; Δεν μας έπαιρνε και τους δυο το γεφύρι».

Ν Α Δ

Χριστουγεννιάτικες Κατασκευές

Τώρα που πλησιάζουν τα Χριστούγεννα και θα αρχίσουμε να στολίζουμε το δωμάτιο των παιδιών μας, ας το κάνουμε οικονομικά από ήδη χρησιμοποιημένα αντικείμενα που έχουμε μέσα στο σπίτι μας. Και ακόμα καλύτερα, ας το κάνουμε μαζί με τα παιδιά μας. Έτσι, και θα έχουμε ένα όμορφο οικονομικά στολισμένο δωμάτιο και θα έχουμε περάσει διασκεδαστικό και ποιοτικό χρόνο μαζί τους!

Σκιέρ Χιονάνθρωπος

1. Πάρτε 2 ξυλάκια παγωτού, που θα είναι τα πέδιλα του σκι, και κολλήστε πάνω τους ένα κουκουνάρι.
2. Κόψτε από μια τσόχα, μία λωρίδα για κασκόλ και ψαλιδίστε τις άκρες. Δέστε το γύρω από το μπαλάκι στην ένωση με το κουκουνάρι.
3. Πάνω στο κουκουνάρι κολλήστε ένα μπαλάκι πινγκ-πονγκ.
4. Με τη τσόχα πάλι, φτιάξτε ένα σκουφάκι που να εφαρμόζει στο μπαλάκι και στερεώστε το με κόλλα.
5. Για μπαστούνια του σκι, κολλήστε καλαμάκια για σουβλάκια στα πλάγια του κουκουναριού και πάνω στα ξυλάκια παγωτού.

Το διακοσμητικό Χριστουγέννων σκιέρ χιονάνθρωπος είναι έτοιμο!

Διακοσμητικά Φαναράκια Σπιτάκι από Χαρτόνι

1. Πάρτε μια χάρτινη συσκευασία από χυμό ή γάλα μισού λίτρου πλύνετε την και αφήστε την να στεγνώσει.
2. Βάψτε το σπιτάκι στο χρώμα που θέλετε και το πάνω μέρος κόκκινο για τη στέγη.
3. Σχεδιάστε με ένα μολύβι πόρτες και παράθυρα.
4. Κόψτε με το κοπίδι τα παράθυρα.
5. Ζωγραφίστε με το μαρκαδόρο τις λεπτομέρειες του σπιτιού (κεραμίδια, τουβλάκια, παραθυρόφυλλα, κ.τ.λ.).

Το χριστουγεννιάτικο φαναράκι σας είναι έτοιμο!

Κατασκευή Χιονάνθρωπος από Ρύζι

1. Πάρτε μια άσπρη κάλτσα και γεμίστε την με ρύζι (ή φακή) λίγο πάνω από τη μέση της.
2. Δέστε την με το σπάγκο σε δύο σημεία για να σχηματίσετε τις μπάλες του χιονάνθρωπου.
3. Βάλτε πινέζες για μάτια, μύτη και κουμπιά.
4. Τυλίξτε μια κορδέλα και δέστε την για κασκόλ.
5. Βάλτε ένα κεσεδάκι από παιδικό γιαούρτι ανάποδα για καπέλο.
6. Αν θέλετε φτιάξτε μια μικρή σκούπα με ένα ξυλάκι και λίγο ξερό χόρτο και στερεώστε την στο πλάι.

Ο χιονάνθρωπός σας είναι έτοιμος!

Χριστουγεννιάτικη Πρόσκληση Χιονάνθρωπος

Με υλικά που έχετε στο σπίτι φτιάξτε μοναδικές προσκλήσεις για το παιδικό πάρτι.

1. Κόβουμε ένα μπλε χαρτί στο μέγεθος της κάρτας που θέλουμε να φτιάξουμε.
2. Διπλώνουμε ένα λευκό χαρτί σε τέσσερα κομμάτια ζωγραφίζουμε έναν χιονάνθρωπο και στη συνέχεια τον κόβουμε.
3. Ανοίγοντας το χαρτί θα έχουμε 4 χιονάνθρωπους όπως βλέπετε στη φωτογραφία. Ζωγραφίστε τους όπως σας αρέσει.
4. Επίσης ζωγραφίστε και το χιόνι. Κολλήστε το χαρτί επάνω στην κάρτα μόνο στις άκρες και ζωγραφίζουμε ότι άλλο θέλετε στην κάρτα.

Η πρόσκλησή σας είναι έτοιμη!

Χριστουγεννιάτικο Φωτιστικό για το Παιδικό Δωμάτιο

1. Καθαρίστε πολύ καλά ένα γυάλινο μπουλ που δεν χρειάζεστε και με έναν μαρκαδόρο κάντε ματάκια και στόμα στον χιονάνθρωπό σου.
2. Με ένα κομμάτι πλαστελίνης κάντε τη μύτη του και κολλήστε την ενδιάμεσα από τα μάτια του.
3. Βάλτε μέσα στο μπουλ μικρά φωτάκια (όπως αυτά που βάζουμε στο χριστουγεννιάτικο δέντρο) και από πάνω κλείστε το μπουλ με ένα ύφασμα που θα είναι ο σκούφος του χιονάνθρωπου.
4. Βάλτε και μια κορδέλα να στερεωθεί το ύφασμα.

Το χριστουγεννιάτικο φωτιστικό για το παιδικό δωμάτιο είναι έτοιμο!

Πιγκουίνοι από Λάμπες

1. Πάρτε δύο λάμπες και βάψτε τες όπως θέλετε.
2. Σε διάφορα χρώματα χαρτονιού σχεδιάστε και κόψτε τα χέρια, τα πόδια, τα φτερά, τη μύτη, το κασκόλ και τα ψάρια.
3. Κολλήστε τα στις λάμπες αφού στεγνώσουν και κόλλησέ τις λάμπες πάνω σε ένα κομμάτι φενιζόλ.
4. Φτιάξτε με λίγο κλωστή το καλάμι με το ψάρι και στερέωσέ το στο φενιζόλ (προηγουμένως να έχετε κάνει μια τρύπα στην άκρη του ψαριού σας, για να περάσετε την κλωστή από αυτήν και να της κάνετε ένα κόμπο για να στερεωθεί)
5. Φτιάξε το πρόσωπο, ζωγραφίζοντας με μαρκαδόρο τα μάτια και το στόμα και κόλλησε τις μύτες από το χαρτόνι.

Οι πιγκουίνοι σας είναι έτοιμοι!

Καλή επιτυχία!

Μαρία Νιάρου

